

Секція 1. Стан, перспективи та інноваційні шляхи розвитку навчально-науково-виробничих комплексів

УДК 338.45

Богдан Андрушків, Ірина Романська

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МАРГІНАЛІЗАЦІЯ І ГЛОБАЛЬНІ НЕБЕЗПЕКИ ЕКОНОМІКИ

Bohdan Andrushkiv, Iryna Romanska

MARGINALIZATION AND GLOBAL ECONOMY RISK

Маргіналізація – соціологічне явище, поняття позначає проміжність, «граничність» положення людини між будь-якими соціальними групами. Це поняття з'явилося в американській соціології в 1920-і роки для позначення ситуації не адаптації іммігрантів до нових соціальних умов. Більш точно маргіналізацію можна описати, як процес руйнування громадянського суспільства, що виявляється у розпаді соціальних груп, розрив традиційних зв'язків між людьми, втрати індивідами об'єктивної приналежності до тієї чи іншої соціальної спільності, перекинуті естетичних, етичних, правових, фізіологічних та інших загальнолюдських норм і цінностей, перетворення людей в духовних і соціальних люмпенів, повністю залежних від непередбачуваних і безконтрольних дій влади, демагогів і авантюристів.

М. Делягін в статті «Інформаційна революція, глобалізація і криза світової економіки» визначив найбільш серйозні небезпеки для розвитку суспільства:

- ріст нестабільності – як фінансової, так і політичної;
- поширення бідності застійного характеру та руйнування соціальної тканини, маргіналізація відокремлених спільнот, екстремізм і необоротна деградація навколишнього середовища;
- виникнення технічного непереборного розриву між розвинутими країнами і іншим світом, що веде до становлення двох людств.

У зв'язку з цим необхідно виділити наступні глобальні небезпеки світової економіки:

- світова економіка і політика визначаються діями керівництва США і найбільшими транснаціональними корпораціями даної країни. Такий «імперський провінціалізм» базується на прийнятті рішень виходячи лише з американських реалій, що створює стратегічний ризик для США і людської цивілізації;
- вибір монополіями світового і практично не спостережуваного характеру. Для загинання таких глобальних монополій практично немає жодних перешкод, особливо якщо вони спираються на метатехнології, які в принципі виключають саму можливість конкуренції з їх розробниками;
- міграції фахівців у галузі «нової» економіки та загинання глобальних монополій здатні в силу ефекту масштабу достатньо довго зменшувати свою ефективність, що призведе до збільшення кількості та значення допустимих помилок;
- розвиток інформаційних технологій і підвищення значення «економіки, заснованої на знаннях» гіпертрофовано підсилили роль «персонального ризику», випадкова смерть інтелектуального лідера глобальної монополії здатна нанести сильніший удар не тільки по котируваннях його корпорації, але і по світовому ринку;
- поширення технологій, пов'язаних з формуванням свідомості і кардинальне перевищення їх ефективності над звичайними технологіями створюють спокусу вирішувати проблеми «промиванням мозків», що робить неадекватними не тільки управлінські структури, а й все людство у цілому.